

Material de suport per a l'aula i les famílies de l'obra de teatre Estàs pantallat?

ÍNDEX

Introducció	2
La representació teatral	2
Anàlisi dels continguts tractats a l'obra de teatre	2
Activitats d'ensenyament	7
Jocs de consola i ordinador	
ACTIVITAT A1/ L'Hero i l'Ina no es posen d'acord	7
ACTIVITAT A2/ Marquem-nos un gol	8
ACTIVITAT A3/ Què puc fer per les tardes?	8
Xats amb persones agregades	
ACTIVITAT B1/ Fa tant que no ens escrivim...	9
ACTIVITAT B2/ Vamos a contar mentiras itralalá!	10
ACTIVITAT B3/ Quant de temps passo al messenger!	10
Televisió	
ACTIVITAT C1/ Vota per mi, paga-li a ell	11
ACTIVITAT C2/ Incomunicats TV	12
ACTIVITAT C3/ Vull ser famosa	12
Mòbil	
ACTIVITAT M1/ SMS Urgent?	13
ACTIVITAT M2/ Em compres un mòbil?	14
ACTIVITAT M3/ Explica-m'ho amb deu paraules	14
Pantalles	
ACTIVITAT P1/ Ho tinc, ho tinc... em falta!	15
ACTIVITAT P2/ Una carta per a un addicte a les pantalles	16
ACTIVITAT P3/ El preu d'estar empantallat	16
Avaluació	18
Activitats amb les famílies	19
Les hores compten	19
Les pantalles a casa	20
El cap de setmana Sense Pantalles	20

INTRODUCCIÓ

El programa Estàs pantallat? és una iniciativa d'Educació per a l'Acció Crítica per promoure al cycle superior de primària i 1r cycle de secundària la reflexió i l'ús responsable de les tecnologies de la informació i la comunicació. Consta d'una obra de teatre i unes propostes per al treball a l'aula i amb les famílies, per fer una intervenció educativa sobre continguts, actituds i aptituds associades a les consoles de joc (Play Station, Wii, XBox, PSP...), xats amb persones autoritzades (Messenger...), el mòbil i la televisió.

L'obra de teatre realitzada per un equip d'actrius extern al centre té sentit educatiu per sí mateixa. Tanmateix un abordatge previ o posterior per part de mestres o professorat, millorarà el seu impacte.

Aquest material didàctic és una eina perquè l'equip educatiu reforci i complementi l'obra, mitjançant activitats per realitzar amb l'alumnat a l'aula i promoure la coimplicació de la família. El paper d'aquesta serà fonamental a l'hora de fomentar l'ús responsable dels infants amb les TIC.

LA REPRESENTACIÓ TEATRAL

Representació	Dues educadores amb formació d'actriu
Descripció	L'obra consta de 5 parts: Acte sobre les consoles de joc. Acte sobre els xats amb persones autoritzades. Acte sobre el mòbil. Acte sobre la televisió. Debat.
Durada	1,15 h aproximadament
Espai	La representació es pot realitzar a qualsevol espai tancat.
Material necessari	L'escola ha de posar: Un reproductor de CD. Una presa de corrent i un allargant. Dues taules individuals. Dues cadires

ANÀLISI DELS CONTINGUTS TRACTATS A L'OBRA DE TEATRE

De cada tema tractat, s'inclouen:

- La part de la representació on hi apareix.
- La idea o contingut principal.
- L'anàlisi i les conductes indesitjables d'ús de les TIC.
- Unes propostes d'usos responsables de cada mitjà.

CONSOLES I JOCS D'ORDINADOR

Dos infants juguen a la Play Station, però entre ells no existeix comunicació; només competitivitat.	Aïllament "Jugo sol o sola"	És una forma de trencament de les relacions amb els seus iguals. Els infants acostumen a passar moltes hores sols davant una pantalla, perden espais de relació amb els altres.
Quan juguen no es miren, no es toquen, no parlen... Només estan pendents de la pantalla que tenen al davant (és l'únic punt de connexió entre ells)	Individualitat "Estic només pendent de la consola"	Quan juguen, els nois poden estar sols a la seva habitació, o bé estar a un espai compartit (pati de l'escola, metro, etc.) però segueixen estant sols, només pendents del que passa a la partida i no del que passa al seu voltant.
Les dues heroïnes els recriminen aquesta actitud; els hi diuen que passen masses hores asseguts i que només saben jugar al futbol prement uns botons.	Passivitat "Jugo assegut a una cadira"	Des de la seva cadira els nois es transporten a un món d'acció trepidant només movent un dit. De forma virtual estan jugant un partit de futbol, fent una guerra contra els dolents i a la vida real, no s'han mogut de la cadira.
Les dues lluitadores quan parlen amb els jugadors, els deixen clar que són elles les que estan suant i donant-se cops de puny i no ells.	Fantasia "Em desconnecta de la realitat i m'ho dona tot fet"	Amb un joc poden ser conductors de Fórmula 1, estrelles del futbol, soldats o lluitadores amb súper poder, i tot sense fer l'esforç d'imaginar ni com és el cotxe o l'equip de futbol al que pertanyen, perquè lluiten o quins poders poden tenir. Anul·la la capacitat imaginativa.
Porten més d'una hora jugant (una pràctica diària). Les heroïnes els hi diuen que juguin menys, que ho dosifiquin.	Addició "Passo massa hores amb la consola"	Els nois poden passar moltes hores seguides jugant i durant el cap de setmana, encara més. L'ús abusiu de la consola provoca sobreestimulació sensorial i manca de descans.
Quan comença la partida, s'acaba el diàleg i només hi ha agressivitat: dues dones barallant-se fins que una acabi amb la vida de l'altra (l'assassina és la guanyadora)	Violència "Empro jocs violents"	Molts dels jocs tenen com a eix principal la violència, són jocs agressius en els que es mata a gent, es lluita, s'atropella a vianants, etc. No condueixen a cap reflexió, només fan ús de la violència com a mètode de diversió. Sempre guanya el més agressiu i violent.
Les lluitadores es veuen obligades a estar primes i tenir una mida desmesurada de pits. Van vestides amb roba ajustada per marcar les seves formes.	Sexisme "Jugo a jocs sexistes"	Als jocs trobem dones que lluiten, que sempre han de tenir un cos espectacular i poc realista i que a més, sempre van vestides de forma sensual per estar espectaculars.

Suggeriments per a un ús responsable

- Em poso un temps màxim per jugar amb la consola de joc i el respecto.
- Em preocuparé si veig que la consola de joc està envaint els espais on no toca que jugui, com quan estic sopant o quan agafem el metro.
- Puc fer una tria i escollir els jocs que no siguin ni sexistes ni violents.
- És millor que jugui amb un amic que jugar tot sol. Haig de vigilar no estar tot el dia parlant de la partida i pendent de la consola de joc.

XATS AMB PERSONES AGREGADES (MESSENGER)

<p>Quan la mare crida la filla per berenar, li contesta que no hi pot anar. Diu que està parlant amb els seus amics, però està sola a la seva habitació.</p>	<p>Aïllament “No estic amb les meves amigues”</p>	<p>És una sensació que els nois i noies tenen quan estan connectats al messenger, però en realitat estan sols/es a la seva habitació.</p>
<p>Les dues noies quan arriben de l'escola el primer que fan és seure a la cadira davant l'ordinador.</p>	<p>Passivitat “Estic tota l'estona asseguda a la cadira”</p>	<p>Davant l'ordinador no es mouen d'una cadira i els nois i les noies haurien d'estar actius i amb energia.</p>
<p>Expliquen mentides sobre la seva edat, el seu físic, les seves afeccions, etc. S'inventen una personalitat fictícia.</p>	<p>Fantasia “Explico algunes coses que no són veritat”</p>	<p>Poden inventar-se mentides i fantasies, poden explicar coses que són imaginades per agradar o impressionar la resta.</p>
<p>Una de les noies promet a la seva mare que passarà poc temps a l'ordinador.</p>	<p>Addicció “Passo massa hores al messenger”</p>	<p>Els nois i les noies poden passar moltes hores seguides xatejant i durant el cap de setmana, amb més hores lliures, encara més.</p>

Suggeriments per a un ús responsable

- Em dosifico l'ús, així només em connecto un parell de dies la setmana.
- Em mostro tal com sóc i intento no dir mentides.
- Sóc conscient que quan estic connectada, estic sola i no parlant amb els amics i amigues.

MÒBIL

La noia va parlant amb la seva amiga i aquesta no li fa cas perquè està mirant el mòbil.	Desconnexió “M’oblido del que passa al meu voltant”	Per alguns infants quan el mòbil sona o vibra allò que els envolta desapareix: la amiga amb la que s’està parlant o l’explicació de la mestra.
Una d’elles es queixa que està marginada perquè no té mòbil.	Exclusió “Si no tinc mòbil, em quedaré sense amics”	Els nois o noies que no tenen mòbil -perquè no en volen o perquè la família ho decideix- poden sentir-se desplaçats o incomunicats: ningú els truca, no li envien SMS, no s’assabenten quan queden...
La noia que en té explica que l’única que la truca és la mare i per saber on és.	Control “Em truquen per saber on sóc i què faig”	Encara que se’ns digui que tenir un mòbil ens dóna llibertat, molts cops pot servir per a tot contrari: estar controlats i localitzables.
La mestra li ha tret el mòbil a una nena perquè li ha sonat a classe. Al patí està empenyada. “Què farà sense mòbil?” es pregunten les amigues.	Addicció “Estic tot el dia i a tot arreu pendent del mòbil”	Per a alguns infants s’ha tornar un element imprescindible: sempre el porten a sobre, estan massa pendents d’ell i es posen nerviosos si no el poden fer servir.
Ara que la noia en té ha d’anar a carregar-ho. La despesa mínima són cinc euros.	Consumisme “Aprenc a ser un consumidor”	Els nois i nois poden aprendre a consumir amb moderació gestionant el saldo, enlloc de destinar tota la paga en carregar-lo.

Suggeriments per un ús responsable

- L’apago quan no el puc fer servir o no el necessito (a classe, quan dormo, al cinema, etc.).
- L’utilitzo només per a coses necessàries i importants.
- No deixo algú amb la paraula a la boca per contestar el mòbil o llegir un SMS.
- No em gasto els diners descarregant-me jocs, música o imatges.
- Si veig que estic massa pendent o m’estic gastant més diners dels que tenia previst, el puc apagar durant uns dies.
- Em fixo una despesa màxima per mes i, si m’ho gasto, m’espero al mes següent per tornar a tenir saldo.

TELEVISIÓ

La nena i la mare seuen davant la televisió, gaire bé ni es mouen.	Passivitat “M’encanta seure tota la tarda a mirar la tele”	Passa el mateix que amb les consoles de joc i amb certs programes de l’ordinador; les pantalles ens obliguen a estar asseguts/des davant d’elles.
La nena li demana el mòbil que està sortint als anuncis, perquè el seu ja no és l’últim. El vol perquè a la classe el tenen (com si fos tothom).	Publicitat “Sempre que veig la tele no paren de fer anuncis”	Els espais publicitaris són constants i s’adeqüen al tipus de públic que pot estar veient el programa. Als programes adreçats al públic infantil, surten molts anuncis de joguines. Les multinacionals exhibeixen els seus productes per fomentar-ne el consum.
La filla li vol explicar una cosa important a la mare, però seua davant de la televisió com fa la mare. Es posa a mirar-la i no li explica res. Més endavant, se’n recorda i és la mare que no l’escolta.	Incomunicació “A casa sempre sosem veient la tele”	Moltes famílies tenen el costum de fer els àpats davant la televisió, per tant, un espai que la família comparteix es veu envaït per aquest aparell que la majoria té. Si estem davant la pantalla, no hi ha comunicació, ningú parla i als únics que escoltem són als de la tele.
La filla comenta a la seva mare que prima està la de la tele. La mare li explica que ella està fent el mateix règim.	Imatge “Vull estar prima i maca, com la de l’anunci”	La televisió fa una constant venda de la imatge en tots els productes que ofereix, la publicitat i la majoria dels programes estan plens de nois i dones maques, joves, vitals i feliços.
La nena li diu a la seva mare que li agradaria molt poder ser famosa com els de la tele.	Fama “Vull ser famosa”	Fan molts programes en els que la gent pot ser famosa en dos dies i sense fer cap esforç o tenir cap mèrit: OT, Gran Hermano, programes roses, etc. Aquests personatges l’únic que han fet per ser famosos és sortir a la televisió. A més se li dóna molta importància al fet de ser famosos, com si es tractés d’una cosa important i positiva.

Suggeriments per a un ús responsable

- A casa només tenim tele al menjador.
- Només miro el meu programa preferit i quan ja he acabat els deures.
- Mai truco als programes que et fan gastar diners amb el mòbil.
- Si estic amb la família sopant, apaguem la tele i ens expliquem les coses.

ACTIVITATS D'ENSENYAMENT

JOCS DE CONSOLA I ORDINADOR

Objectius

Activitat 1	Abordar la resolució de conflictes a partir de situacions properes a l'alumnat. Posar-se al lloc de l'altre, fomentant el diàleg i la pràctica d'escoltar activament. Diferenciar la violència del conflicte.
Activitat 2	Conscienciar sobre l'ús exagerat dels vídeo jocs. Fomentar els jocs tradicionals, d'equip i cooperatius.
Activitat 3	Afavorir un oci actiu i saludable. Conèixer les alternatives lúdiques i esportives que ofereix el propi entorn.

ACTIVITAT A1/ L'Hero i l'Ina no es posen d'acord

DESCRIPCIÓ	ACTIVITAT	DURADA
L'alumnat busca solucions per resoldre un conflicte entre l'Hero i l'Ina.	La classe, en gran grup, s'inventa un conflicte entre les dues heroïnes, en el que no es posen d'acord en alguna qüestió.	1 hora
	Els alumnes es divideixen per parelles i primer, un es posarà en la situació de l'Hero i l'altre en la de l'Ina per fer diferents propostes per solucionar el conflicte que existeix entre elles.	
	Després hi ha un canvi de personatge i les parelles fan de l'altra lluitadora per tornar a pensar en les possibles solucions al conflicte.	MATERIALS
	Finalment, les parelles han d'arribar a un acord sobre la solució definitiva al conflicte. Les diferents solucions es comparteixen amb la resta del grup.	Paper i llapis

ACTIVITAT A2/ Marquem-nos un gol

DESCRIPCIÓ	ACTIVITAT	DURADA
S'analitzen les diferències entre jugar un partit de futbol amb la consola o jugar-lo al camp.	La classe es divideix en dos grups: un grup pensa en els avantatges i els inconvenients del joc de futbol amb la consola. L'altre grup pensa en els avantatges i els inconvenients de jugar a futbol al terreny de joc.	1 hora 2 hores amb el mural
	Es comparteixen les aportacions dels dos grups i el mestre/a o professor/a escriu les aportacions a la pissarra.	MATERIALS
	El mestre/a o professor/a condueix un debat amb tot el grup classe i un cop acabat, els alumnes es posicionen a favor dels jocs amb la consola, o a favor dels jocs reals. Les conclusions a les arriben, es poden escriure i fer un mural per penjar a l'aula.	Pissarra Paper d'embalar

ACTIVITAT A3/ Què puc fer per les tardes?

DESCRIPCIÓ	ACTIVITAT	DURADA
L'alumnat buscarà activitats d'oci que es poden trobar en el seu context més pròxim	El mestre/a o professor/a explica la situació de tres nois: El Pau i el Mohamed han decidit no jugar per un temps amb la consola. Els dos amics s'han ajuntat amb la Marta -una noia que ha apagat el messenger-, però ara cap dels tres sap què fer per les tardes.	1/2 hora
	En grups de quatre o cinc, hauran de trobar activitats (preferiblement gratuïtes) que l'Òscar, el Wilson i la Marta podrien fer a la població del centre educatiu. Per exemple: <ul style="list-style-type: none"> Jugar a pilota a la plaça del mercat. Anar al centre cívic o la biblioteca. Apuntar-se a una colla castellera. 	MATERIALS
	Cada grup explicarà a la classe totes les activitats que han pensat. El mestre/a o professor/a preguntarà a l'alumnat quines activitats fan habitualment i els convidarà a practicar aquelles que siguin física o mentalment interessants. L'activitat es pot enriquir proposant una recerca d'activitats fóra de l'horari escolar (al punt d'informació juvenil, al servei d'informació de l'Ajuntament, etc.).	Pissarra Paper reciclat Llapis

XATS AMB PERSONES AGREGADES

Objectius

Activitat 1	Ser conscients del mal ús del llenguatge escrit que es fa als xats Trencar amb el mite que “em connecto al xat” i ser conscients que quan el fem servir, estem desconnectats de la realitat.
Activitat 2	Reconèixer que sovint es diuen mentides a través del xat i a ser capaços de reflexionar-hi sobre els motius i les conseqüències. Trencar amb el mite que “em connecto al xat” i ser conscients que quan el fem servir, estem desconnectats de la realitat.
Activitat 3	Conscienciar sobre el temps dedicat al ús del xat i promoure un ús moderat. Fomentar l’oci creatiu i saludable.

ACTIVITAT B1/ Fa tant que no ens escrivim...

DESCRIPCIÓ	ACTIVITAT	DURADA
S’escriu una carta a algun dels companys de la classe on li poden explicar alguna cosa de la seva vida.	L’alumnat es posa per parelles i cada un li escriu una carta a l’altre. S’intercanvien les cartes amb la parella i se les llegeixen mútuament. Amb la seva parella, escriuen el que la carta diu, però aquest cop, fent servir el mateix llenguatge i els signes que farien servir al xat. Es tornen a intercanviar els escrits i els comparen amb la carta d’abans. El grup classe haurà de pensar en les diferències que hi ha entre una carta i l’altre- es poden anar apuntant a la pissarra. S’entén de la mateixa manera? En quina empren un llenguatge més clar i correcte? On queda més clar el que vull expressar?	1 hora

ACTIVITAT B2/ Vamos a contar mentiras itralalá!

DESCRIPCIÓ	ACTIVITAT	DURADA
L'alumnat explica dues històries, una que és veritat i una altra que és mentida.	De forma individual els alumnes pensen en dues històries que hauran d'explicar a la resta. Una serà la història d'un fet real i l'altre un fet inventat. Individualment surten davant els companys/es i expliquen les dues històries, la resta de companys haurà d'endevinar quina és la de veritat i quina és la de mentida i, en cas d'encertar-ho, explicar perquè ho han endevinat. La persona que ha sortit comparteix amb els companys/es si li ha estat fàcil o difícil dir una mentida davant la resta i el perquè.	1/2 hora
		MATERIALS

ACTIVITAT B3/ Quant de temps passo al messenger!

DESCRIPCIÓ	ACTIVITAT	DURADA
Els nois i les noies calcularan quantes hores es poden passar xatejant al seu ritme actual.	El mestre/a o professor/a demanarà a l'alumnat que contini i escriguin en un paper quantes hores es xategen cada setmana. Tenint en compte que un mes té 4,3 setmanes i un any 52 setmanes, hauran de calcular quants dies sencers (comptant 16 h per dia que estem desperts) hi estaran en: <ul style="list-style-type: none"> • 1 mes. • 1 any. • D'ara fins acabar l'ESO. • D'ara fins que tinguin 18 anys. Voluntàriament els nois i les noies compartiran amb la resta els resultats. Mentre, s'anotarà a la pissarra alguna de les xifres. En grups de tres o quatre, faran una llista de totes les coses que haurien deixat de fer per estar-se sols i asseguts en una cadira (fer un viatge, aprendre un idioma o tocar un instrument...).	1/2 hora
		MATERIALS
		Paper i llapis Pissarra

TELEVISIÓ

Objectius

Activitat 1	Potenciar la capacitat d'anàlisi crítica sobre els missatges audiovisuals. Fomentar la capacitat per a ser consumidors crítics davant els programes de la televisió i sobretot amb els que ens fan participar consumint.
Activitat 2	Potenciar la capacitat d'anàlisi crítica sobre els missatges audiovisuals. Conscienciar sobre la incomunicació que genera la televisió quan es menja els espais comuns i familiars.
Activitat 3	Millorar la visió de la pròpia imatge. Valorar les virtuts de persones properes i qüestionar l'admiració als personatges que surten a la televisió.

ACTIVITAT C1/ Vota per mi, paga-li a ell

DESCRIPCIÓ	ACTIVITAT	DURADA
L'alumnat fa un concurs on han de pagar per elegir l'actuació que els hi ha agradat.	Es reparteix paper reciclat o reutilitzat a tota la classe i els alumnes han de pintar i retallar 5 bitllets de 100€ i 5 de 50€. Per parelles els alumnes preparen una petita actuació: teatre, cançó, circ, música,...	1 hora
		MATERIALS Paper Colors Tisores
	Cada parella fa l'actuació davant els companys/es i en acabar, un d'ells ha de convèncer la resta perquè votin per ells. Va passant per la classe per recollir els bitllets que els seus companys li donin. Quan més m'agrada l'actuació, més diners pago. Ningú pot expressar la seva opinió sobre l'actuació de forma oral, l'única forma de fer-ho és mitjançant els diners. Posteriorment, el mestre/a o professor/a condueix una reflexió sobre el que ha passat durant l'activitat i com s'han sentit els alumnes.	

ACTIVITAT C2/ Incomunicats TV

DESCRIPCIÓ	ACTIVITAT	DURADA
L'alumnat experimenta explicant una història sense ser escoltats.	Els alumnes es divideixen en grups de tres persones i pensen una anècdota per explicar de forma individual. Un dels tres alumnes comença a explicar la seva anècdota, i els altres dos companys/es parlen entre ells/es ignorant completament a qui està explicant la història. Els tres alumnes hauran d'explicar per torns la seva anècdota i només l'última persona serà escoltada. Després reflexionen i comparteixen les diferències entre escoltar i ser escoltat i no escoltar, ni ser escoltat. El grup classe exposa les conclusions a les que ha arribat i el mestre/a o professor/a les pot escriure a la pissarra.	1 hora
		MATERIALS
		Pissarra Paper i llapis

ACTIVITAT C3/ Vull ser famosa

DESCRIPCIÓ	ACTIVITAT	DURADA
Enlloc d'admirar a personatges famosos, es valoraran aspectes positius dels companys i les companyes.	El mestre/a o professor/a explica com sovint admirem a qui surt per la televisió i que ens agradaria ser com ells o elles. I que això ens pot dur a deixar de valorar a qui més a prop tenim. Es reparteix a cada noi o noia cinc paperets amb la frase: "M'agradaria ser com tu, perquè tu ets molt..." i cinc noms de companys de classe. Els hauran d'omplir tot pensant coses positives i que admiren d'aquests cinc alumnes. Els papers seran anònims. A mesura que vagin acabant, els aniran entregant al professor/a o mestre/a. El professor llegirà en veu alta tots els comentaris. Els hi preguntarà als nois i les noies si ho sabien que tenien tantes coses que agradaven als seus companys i com s'han sentit al rebre floretes. Es crearà un espai de debat per compartir emocions i parlar sobre l'admiració a persones properes (els amics) i a persones que no coneixem (els famosos).	3/4 hora
		MATERIALS
		Paper i llapis

MÒBIL

Objectius

Activitat 1	Reflexionar sobre l'ús que es fa dels SMS. Plantejar alternatives gratuïtes al mòbil per reduir-ne el consum.
Activitat 2	Valorar els aspectes positius i negatius de tenir o no tenir mòbil. Fomentar l'empatia, el diàleg i la presa de decisions en relació a conflictes amb el mòbil.
Activitat 3	Valorar la limitació del llenguatge amb els SMS. Plantejar alternatives a l'enviament d'SMS.

ACTIVITAT M1/ SMS Urgent?

DESCRIPCIÓ	ACTIVITAT	DURADA
L'alumnat analitza com són els SMS que acostumen a enviar.	<p>La classe es divideix en grups de cinc a sis persones. Els nois i les noies faran una llista amb les diferents raons que poden haver per enviar un SMS, com ara: demanar els deures, saber on s'ha quedat, explicar una taffereria, etc. Si el mestre/a o professor/a ho considera oportú poden consultar els SMS rebuts o enviats.</p> <p>Es dibuixarà a la pissarra tres columnes amb les següents categories: Importants o necessaris / Poc importants / Gens importants.</p> <p>Els grups aniran dient les diferents raons i entre tot el grup es posaran a una de les tres columnes.</p> <p>Es fa un recompte final i es convida l'alumnat a la reflexió i al debat sobre l'enviament de missatges de text.</p> <p>Finalment entre tothom es poden buscar alternatives per reduir el nombre d'SMS innecessaris. Per exemple:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Quedar abans de marxar de classe • Trucar de fix a fix si es té tarifa plana. • Enviar un correu-e. 	1/2 hora
		MATERIALS

ACTIVITAT M2/ Em compres un mòbil?

DESCRIPCIÓ	ACTIVITAT	DURADA
L'alumnat busca raons per tenir i per no tenir mòbil i escriuran una petita obra de teatre.	<p>Entre tots els nois i noies hauran de trobar deu arguments a favor i en contra de tenir mòbil. S'anotaran a la pissarra.</p> <p>En grups de cinc a sis escriuran un diàleg com si d'una petita obra de teatre es tractés. Els rols seran:</p> <p>Una noi o una noia que insisteix a la seva tieta o al seu tiet perquè li en compri un ja que els seus pares no se'l volen comprar.</p> <p>La mare o el pare que no vol que en tingui perquè considera que no el necessita.</p> <p>La tieta o el tiet que haurà d'escoltar els arguments de tots dos i després decidir si li compra o no el mòbil.</p> <p>Cada grup llegirà (o interpretarà) el seu diàleg a la resta dels companys i explicarà perquè la tieta finalment li ha comprat o no.</p> <p>El mestre/a o professor/a obrirà un espai per a que l'alumnat comparteixin sensacions o experiències relacionades amb el conflicte de la tinença i compra dels mòbils.</p>	1 hora
		MATERIALS

ACTIVITAT M3/ Explica-m'ho amb deu paraules

DESCRIPCIÓ	ACTIVITAT	DURADA
Els nois i les noies hauran d'expressar-se amb un límit de paraules, tal i com si fossin SMS.	<p>L'alumnat agafarà un paper i haurà de respondre certes preguntes amb un màxim de paraules. Un terç amb un límit de 10 paraules, un altre 30 paraules i l'últim sense límit.</p> <p>Les qüestions poden estar relacionades amb l'obra de teatre Estàs pantallat? Per exemple:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Feu un petit resum del acte de la televisió. • Com veieu la mare que només mira la tele? • Penseu que els videojocs de lluita són adients per a la vostra edat? • Us heu sentit identificats amb les nenes que xatejaven? <p>El mestre/a o professor/a convidarà als nois i noies a explicar si els hi ha resultat fàcil o difícil expressar-se amb límit de paraules, i es buscaran diferències entre les explicacions dels tres grups.</p> <p>Finalment es pot fer una reflexió sobre la pobresa semàntica i ortogràfica associada a l'ús dels SMS i dels xats.</p>	1/2 hora
		MATERIALS

PANTALLES

Objectius

Activitat 1	Promoure el respecte i l'empatia vers qui no empra pantalles. Fomentar l'esperit crític en l'ús d'aquestes tecnologies.
Activitat 2	Valorar un oci actiu i saludable enlloc d'un de sedentari i en soledat. Conèixer algunes conseqüències indesitjables de certs usos de les pantalles.
Activitat 3	Valorar i qüestionar la despesa i la importància de les pantalles i els seus accessoris en l'economia familiar.

ACTIVITAT P1/ Ho tinc, ho tinc... em falta!

DESCRIPCIÓ	ACTIVITAT	DURADA
Els nois i les noies viuen la situació de no tenir allò que la majoria té.	<p>S'ajunta l'alumnat en grups de quatre.</p> <p>El mestre/a o professor/a explica que han d'imaginar-se que a cada membre del grup li falta una pantalla diferent (consola, mòbil, televisió i ordinador) que el altres sí que en disposen.</p> <p>El grup iniciarà un diàleg de 5 min sobre cada una de les quatre, en el que només debateran els tres que en tenen. Els altres tres companys hauran de parlar de les excel·lències de l'eina i intentar fer-li a veure a qui no en té de la seva necessitat.</p> <p>Qui condueix l'activitat farà èmfasi en què no es tracta de menysprear o riure's de l'altre, sinó de presumir d'allò que l'altra no té. Cada cinc minuts el professor/a farà que es canviï la pantalla de la que parlen, canviant així la persona que està callada.</p> <p>El mestre/a o professor/a demanarà a l'alumnat com se sentia quan la resta li enraonava sobre l'aparell que no tenia.</p> <p>Finalment, preguntarà si ens hem sentit desplaçats algun cop per no tenir certes coses i reflexionarà sobre si la qualitat de les persones està en allò que posseeixen.</p>	3/4 hora
		MATERIALS

ACTIVITAT P2/ Una carta per a un addicte a les pantalles

DESCRIPCIÓ	ACTIVITAT	DURADA
L'alumnat escriu una carta a un hikikomori animant-lo a sortir.	El professor/a explicarà el fenomen dels hikikomori al Japó: joves que no surten de la seva habitació, estant-se mesos davant de l'ordinador i la consola.	1 hora
	En grups de cinc o sis alumnes escriuran una carta a un hikikomori imaginari. Hauran de mirar de convèncer-lo perquè surti primer de l'habitació i després de casa, tot anomenant tot allò que s'està perdent quan està tancat.	MATERIALS
	Els nois i les noies llegiran les seves cartes a la resta de companys. Finalment es pot escollir la redacció més ben escrita i la més creativa. Per complementar l'activitat, poden fer un mural amb totes les activitats que es poden fer sense cap pantalla.	Paper i llapis

ACTIVITAT P3/ El preu d'estar empantallat

DESCRIPCIÓ	ACTIVITAT	DURADA
Es calculen els diners gastats en les pantalles i els seus accessoris.	Es fan grups de quatre o cinc persones. Cada grup haurà d'escollir les pantalles i tecnologies associades que li sembla que ha de tenir una casa amb aquestes característiques:	3/4 hora
	Té tres habitacions, una cuina i un sala - menjador. Hi viuen cinc persones: el pare i la seva companya, una noia, un noi i l'àvia.	MATERIALS
	Hauran de posar-les als diferents espais, sumar el total i omplir la fitxa annexa.	Paper i llapis Fitxa annexa
	Cada grup explicarà a tot el grup les pantalles elegides i escollirà quines d'aquestes li semblen necessàries i de quines se'n pot prescindir.	
	Seguidament el mestre/a o professor/a demanarà el preu mig de cada pantalla o tecnologia per posar-la a la pissarra i calcular la despesa total que hauria de suportar aquesta família durant un any.	
	Finalment obrirà un espai per reflexionar sobre la importància i el seu impacte en l'economia d'una família.	

Fitxa 1. Pantalles i accessoris associats

		Sala	Hab. 1	Hab. 2	Hab. 3	Cuina	Total
Consoles	Consola						
	Jocs de consola						
Informàtica	Ordinador de taula						
	Ordinador portàtil						
	Netbook						
	Connexió a Internet						
	Impressora						
	Antivirus						
	Micròfon						
	Webcam						
	Jocs d'ordinador						
	Joystick						
Telefonia	Mòbil						
Televisors	Televisió gran						
	Televisió petita						
	Televisió per satèl·lit						

AVALUACIÓ

L'equip de mestres o professors/es pot decidir com, quan i de quina forma s'apliquen les activitats, donat que la proposta és oberta i flexible.

DE PROCÉS

En la revisió d'aplicació del programa es pot avaluar:

- El compliment del compromís establert per part de l'equip realitzador de l'obra de teatre i debat.
- Diversificació i estil de la participació de l'alumnat en el debat i les activitat.
- Acollida de l'alumnat a les diferents activitats.

DE RESULTAT

En cas que s'hagi passat algun qüestionari inicial d'ús quantitatiu i qualitatiu d'aquests estris (hores dedicades, compaginació amb estudis i altres activitats més constructives, problemes i conflictes associats, etc.) una vegada implementades les activitats es pot tornar a passar per tal de quantificar diferències.

- Han estat capaços de reflexionar amb esperit crític sobre el tema i treure'n conclusions.
- Han pogut analitzar la seva pròpia conducta i plantejar-se una proposta de millora o canvi en els seus hàbits en relació als usos de les pantalles.

DE LA UNITAT DIDÀCTICA

Qualsevol suggeriment per a la millora d'aquesta unitat didàctica es pot trametre a activitats@edpac.cat

Tractant qualsevol aspecte relacionat amb la dels objectius, els continguts, viabilitat per als recursos materials i humans de què es disposa, adequació al nivell dels alumnes, dificultats per l'aplicació, etc.

ACTIVITATS AMB LES FAMÍLIES

Les hores compten

A partir d'una taula, les famílies faran una revisió conjunta de les hores que passen davant les pantalles i de quines són les més vistes a casa.

ESPAI	ACTIVITAT	DURADA	MATERIALS
A l'aula	El/la mestra explica l'activitat i reparteix una cartolina a l'alumnat. Individualment l'han d'omplir fent una taula amb les següents dades: membres de la família i pantalles que tenim a casa. (Veure taula 1)	1 hora	Cartolina Llapis Colors
A casa	Els alumnes expliquen l'activitat a casa i es col·loca la taula a un lloc ben visible durant una setmana. Tots els membres de la família de forma consensuada han d'escriure les hores que passen davant cada una de les pantalles. El cap de setmana es farà el recompte final del nombre d'hores i es trauran les conclusions en família.	1 setmana	Taula Bolígrafs
A l'aula	Els alumnes comparteixen amb la resta dels companys els resultats de casa seva. Es fa entre tots/es el càlcul de quina és la pantalla més vista per les famílies del grup classe. Tota la classe prepara uns materials de campanya com: tríptics, murals, adhesius, que informin dels usos responsables de la pantalla més vista. Aquests materials es porten a casa i es pengen a l'aula.	2 hores	Fulls Cartolines Colors Cola Tisores Etc.

Taula 1. Exemple de taula omplerta

A casa de l'alumne Pau són un total de tres membres i tenen tres pantalles, per tant, haurà de fer la taula següent:

	Pau	Mireia (mare del Pau)	Dani (company de la mare)	TOTAL
Televisió	1h	3h	2h	6h
Ordinador	1h	2h	4h	7h
Consola	4h	0h	1h	5h
Total	5h	5h	7h	18h

Exemple de conclusions:

El Pau passa durant la setmana un total de cinc hores davant les pantalles i sobretot, amb la consola de joc.

La Mireia també està cinc hores setmanals davant les pantalles, però ella passa més hores davant la televisió.

El Dani, és el que més hores passa davant les pantalles a casa i sobretot amb l'ordinador.

Entre tots els membres de la família passem 18 hores setmanals davant les pantalles i ens ha sortit que la més vista és l'ordinador.

Les pantalles a casa

ESPAI	ACTIVITAT	DURADA	MATERIALS
A l'aula	El mestre o la mestra explica l'activitat i reparteix l'explicació pels familiars.	10 minuts	Explicacions
A casa	<p>Les famílies fan un plànol de casa seva i senyalen, com vulguin, totes les pantalles que tenen, deixant clar l'espai on s'ubica i quina pantalla és.</p> <p>Davant del plànol, la família parla sobre la ubicació de les pantalles a casa i l'ús que en fa:</p> <p style="padding-left: 40px;">Tenim masses pantalles a casa?</p> <p style="padding-left: 40px;">Cal que la nena tingui la tele a l'habitació?</p> <p style="padding-left: 40px;">Si trec la consola de la meva habitació i la poso al menjador... jugaré menys?</p> <p>Es farà un nou plànol amb la nova distribució de les pantalles que afavoreixi un ús més responsable.</p>	1 setmana	Cartolines Bolígrafs Regle Colors
A l'aula	<p>Els alumnes comparteixen amb la resta dels companys els resultats i les conclusions de casa seva.</p> <p>Han de portar el plànol original i el modificat.</p>	1 hora	Pissarra

El cap de setmana Sense Pantalles

A l'escola es crea el compromís amb la coimplicació de l'AMPA de promoure la iniciativa Cap de Setmana Sense Pantalles.

ESPAI	ACTIVITAT	DURADA
A l'aula	El mestre/a o professor/a explicarà el perquè d'aquesta activitat: hi ha una tendència entre força famílies a sortir menys de casa i relacionar-se menys directament, per l'ús de les pantalles.	30 minuts
A casa	Tota la família estarà el cap de setmana sense encendre la televisió, trucar pel mòbil (si és necessari es pot emprar el telèfon fix), fer servir l'ordinador com a oci (només per feines o deures quan sigui menester), ni jugar a la consola.	2 dies
A l'aula	<p>L'alumnat farà una valoració del Cap de Setmana Sense Pantalles:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ho heu aconseguit? Si no, per quins motius? • En què heu ocupat el temps que dedicàveu a les pantalles? • Per a què us ha servit l'experiència? • Posteriorment se suggerirà practicar l'experiència altres dies o moments. 	1 hora